

ledes som den vil blive, naar dette Forslag bliver til Lov, det er Bøiestrafpen, saaledes som den stod tidligere, da dette Thing stemte for den. — Jeg kan ikke forlade hele denne Lovvirksomhed, uden endnu at sige et Par Ord, som jeg særlig vil rette til de ærede Repræsentanter for Landalmuen heri Thinget. Jeg har set den Maade, hvorpaa de ærede moderate Herrer have ført deres Politik under større Forhold. Jeg sigter herved til Provisoriet og hoød dermed staa i Forbindelse. Jeg tillader mig at sige, at efter mit Skjøn have de ikke nogen stor Værd deraf, men dertil kan siges, at det var Storpolitik, det var Noget, der ikke laa for Enhver at se Betydningen af. Nu vel! der kan ligge nogen Undskyldning deri, men her i denne Sag staa de overfor et simpelt og jævnt borgerligt Spørgsmaal, overfor en Sag, som enhver Mand heri Landet kan forstaa. Der er ikke en Husmand, ikke en Indsibber, uden at han vil have Begreb om, hvad det er, vi her ere i Færd med at foretage. Og hvorledes føre de Herrer Ordet i denne Sag? (En Stemme: godt!) Ja, det synes jeg ogsaa, de gjøre, det passer og laa ganske godt for mig, navnlig hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) angaar, som jo i denne Sag fortrinnsvis har været deres Ordfører. Hvad er det, vi have hørt af det ærede Medlem fra Først til Sidst, fra Begyndelsen til Enden, Andet end det, at det var ham særlig kjært, at Officererne kunde faae Noget, som de vare tjente med, og at det var ham en særlig Behagelighed her at kunne faae vedtaget militære Love, som Officererne kunde glæde sig ved? Ja, det er det, vi have hørt af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds. (Kjær: Vi have hørt Mere!) Ganske vist, men det var Sovedsagen, det var den Tap, hvorom det Hele dreiede sig, og jeg vil kun derom sige: Tro de ærede Herrer, der repræsentere Bondestanden her i Thinget, virkelig, at det er paatrængende for dem, yderlig hensigtsmæssigt for dem nu at stille sig paa et ensidigt Officersstandpunkt? Tro de Herrer, at Officererne trænge dertil? Tro de Herrer ikke, at Officererne ere tilstrækkelig støttede ved de Generaler og Oberster, vi have her iblandt os? Tro De ikke, at de yderligere ere støttede ved deres Repræsentation i den høie Regjering eller tro De da ialtsald ikke, at det andet Thing vil være stærkt nok til at værgede dem mod Uret? Jeg tror virkelig ikke, at det fortrinnsvis er os, Repræsentanterne for den almindelige Valgret, der ere kaldede til at stille os paa den ensidige Standsinteresses Standpunkt. Jeg tror, at vi fortrinnsvis ere kaldede til at gjøre almindelige Synspunkter gjældende i en Sag som denne, almindelige Synspunkter, stillede til at begrænse de særegne Interesser, man her vil paatvinge os, thi hvis det ikke er saa, ser jeg i Virkeligheden ikke, hvad den almindelige Valgret overhovedet skulde være til. Derfor vi, naar

vi forhandle om militære Sager, skulde sige, lad os afgjøre denne Sag, saaledes som Officererne ønske det, lad os saa gaa det Skridt videre og sige: Lad Officererne selv afgjøre det. Og naar vi kom til Lovdæsenet, saa sige: Lad Tolberne gjøre det. Og naar vi kom til Embedsmændenes Lønninger: Lad Embedsmændene selv tage Bestemmelse derom. Det forekommer mig, at der var Gang deri; men jeg tror paa den anden Side dog ogsaa nok, at den almindelige Befolkning, som sender os herind, ikke vil finde sig tjent med det Standpunkt, som de Herrer indtage i en Sag som denne, at de ikke ville være tjente med det Standpunkt, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds indtager (Kjær: Det er De ikke Dommer over). Det ærede Medlem siger, jeg er ikke Dommer derover, men jeg har et Skjøn derover, jeg har et Skjøn for mit Bedkommende ligesom det ærede Medlem har for sit Bedkommende, og naar det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds træder op i denne Sag, som om han var valgt i en Kreds af Oberster og ikke i en Kreds af danske Bønder, har jeg det Skjøn, at der imellem hans Vælgere rimeligvis vil være nogle ialtsald, som ikke ganske stemme overens med det ærede Medlem. Jeg skal nu ikke fortsætte denne Forhandling længere. Jeg skal kun til Slutning sige, at jeg takker det ærede Mindretal for den Maade, hvorpaa det har stillet sine Endringsforslag i denne Sag. Jeg tror, det er rigtigt, at vi forsølge denne Sag Punkt for Punkt, Post for Post, at vi søge, om vi ikke kunne afstvinge de Herrer blot en lille Smule Indrømmelse. Derfor er det rigtigt, at vi først faae en Afstemning, hvorved der bliver Leilighed til at tælle dem, der overhovedet stemme for Bøiestrafpen, og dernæst en Afstemning, hvorved vi faae Leilighed til at tælle dem, der ikke ere fornøiede med Bøiestrafpen i Almindelighed, men som ogsaa ville have den arbitrært, og naar saa vi ere færdige dermed, lad os saa faae en Rælling til for at se, om vi ikke kunne afstvinge denne Indrømmelse om at begrænse deres arbitrære Bøiestraf til Krigstid. Jeg tror, at den Sag, som ligger for her, er en Sag, som det er godt og gavnligt at dele sig paa, thi, saavidt jeg skjønner, har der ikke i den Tid, jeg har været i Rigsdagen, foreligget nogen Sag, der er i den Grad utvetydig, skarpt stillet, klar og fattelig for enhver Mand i Landet som denne. Jeg siger: Lad os dele os paa den Sag, lad os faae dem paa den ene Side, der høre hjemme i 1683, og lad os faae de Andre paa den anden Side; Reaktionen paa den ene Side, Demokratiet paa den anden Side, og lad os se, hvor langt det rækker. Det tror jeg, vi kunne se i en Sag som denne.

Stenbæk: Jeg har nærmest bedet om Ordet for at sige Lidt om § 121 eller Hilseparagrafen,